

**EPLÉNY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Szám: KOZP/4657-9/2013.

Előterjesztés

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

**2013. október 30-i
ülése**

Tárgy: Döntés a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséghez való csatlakozásról

Előadó: Fiskál János polgármester

Előterjesztés tartalma: határozat

Szavazás módja: egyszerű többség

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

dr. Dénes Zsuzsanna
irodavezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A Trianon utáni Magyarország mangánérc készlete első sorban a Bakony jura kőzeteibe ágyazva Úrkút és Eplény határában volt megtalálható. Eplényben a mangánérc kitermelés 1932-ben indult meg. Ezt elsősorban az ózdi kohókba került, de Németországba is szállították. 1944-ben hadiüzem lett, majd 1946-ban államosították. 1949-től az Ércbányászati Nemzeti Vállalat része lett. 1975-en elrendelték a bányászat tartós szüneteltetését, ami az eplényi bányászat végét jelentette. Összes kitermelése a 43 év alatt 740 500 tonna érc volt.

A vasútvonal a figyelem középpontjába került, amikor 2006-ban a kormány megszorító intézkedései miatt napirendre került a forgalom szüneteltetése rajta Veszprém - Veszprémvarsány között. Bezárása végül társadalmi nyomás miatt elmaradt. A vasútvonal Magyarország ritka hegyi vasútvonalai közé tartozik: műszakilag is egyedülálló az országban a Porva-Csesznek és Vinye közti impozáns szakasz, ahol három alagúton és két völgyhídon át halad át a Cuha-völgyben. Az egyik viadukt felett található az 1896-os vasútépítési emlékmű, valamint ezen a vonalon található az egyetlen omlásvédővel ellátott alagút. A Veszprém–Veszprémvarsány vonalrész mellékvonalakra jellemző állapotban van, a vonatok átlagsebessége 42 km/óra. 2005-ben a Cuha-völgyben a támfalak lábát az alámosások ellen hosszú betonküszöbökkel, kőfalakkal megerősítették. Az eredeti támfalakat az első világháborúban olasz hadifoglyok építették, kötőanyag nélkül.

A vasútvonal turisztikai jelentőségét Győr – Pannonhalma (Pannonhalmi Bencés Főapátság) – Zirc (apátság, Reguly Antal Könyvtár, arborétum) – Eplény (Ámos-hegyi Pihenőerdő, sí- és terepkerékpáros centrum) – Veszprém nevezetességekben gazdag városainak összekötésén túl a Bakonyon átvezető Cuha-völgyi szakaszának köszönheti.

A közutaktól távol futó erdei, patakszurdok-völgyi vonalrész Vinye (turistaház, Pokol csárda, Cuha-völgyi Tanösvény, turistautak) és Porva–Csesznek (turistaház, kulcsos házak, turistautak a Cseszneki várhoz, Gézaházára, az Ördög-árokba, Porvára, a Kőrös-hegyre, sétaút a Cuha-völgyben) erdei állomása (Magas-bakonyi Tájvédelmi Körzet) a turisták, kerékpárosok kiindulópontja. Számos óvoda, iskola kirándulásait, környezetvédő gyerektáborait a Bakonyba, az Cuha-völgybe szervezi, mely a környezetbarát vasúttal a környezeti nevelés, a szakmai terepmunka célja. A vonalnak azonban nem csak turisztikai jelentősége van, hivatásforgalmat bonyolít Győr és a környező falvak között.

A vasútvonal néhány alkalommal filmforgatási helyszínül szolgált. Eplényben az alagútnál forgatták 1968-ban a Bors című tévésorozatot, 1975-ben pedig Bacsó Péter Ereszd el a szakállamat! című filmjének szolgált helyszínül az eplényi vasútállomás.

A vasútvonal Porva-Csesznek állomásának közelében forgatták 1976-ban a Kántor című tévésorozatnak Az ellopott vonat című epizódjának egyes jeleneteit. A vonal 1987-ben pedig a Nyolc évszak című tévésorozatoknak szolgált forgatási helyszínül.

A vasútvonalat védő civilszervezet azt akarják elérni, hogy korszerű járművek közlekedjenek a Bakonyban. 2009. április 25-én rendezték a 3. Cuha-völgyi vasút

ünnepét. Ebből az alkalomból különvonatok indultak Győrből és Székesfehérvárról. Ezen a napon négyszer Siemens Desiro motorvonat közlekedett. A Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetség azt szeretné elérni, hogy ez mindennapos legyen. A „próbanapon” több százan utaztak e vonatokkal. Emellett azóta számos más programmal is népszerűsítették ezt a páratlan vonalat, mint például nosztalgia vonatok indításával stb.

Az érdeklődés önmagáért beszélt. Látható, hogyha valamit értelmes tartalommal is megtöltünk, úgy fenntarthatóvá lehet tenni, a sokszor csak kényelem miatt kárhozatra ítélt dolgokat.

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 14/2013. (II. 14.) MÖK határozatában a 11-es Győrszabadhegy – Veszprém vasútvonal átsorolási kezdeményezésével kapcsolatban az alábbiakról határozott:

„A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése – a Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés j) pontjában biztosított jogával élve – kezdeményezi, hogy az országos törzshálózati, regionális és egyéb vasúti pályák felsorolásáról szóló 168/2010. (V. 11.) Korm. rendeletben a 11-es Győrszabadhegy – Veszprém vasútvonal kerüljön átsorolásra „*Regionális vasúti pályák*” közé, mert a hatályos „*Egyéb vasúti pályák*” kategória nem tükrözi a vasútvonal jelentőségét.

A megyeszékhelyek összeköttetését biztosító Győr – Veszprém vasútvonal korábban az országos vasúti törzshálózat elemeként szerepelt az OTfT-ben és a vasúti törvényben.

A hálózati elem 2 fokozattal való visszaminősítése nem indokolt. A műemlékké nyilvánított kiemelkedő turisztikai jelentőségű magas-bakonyi vasútvonal fennmaradása az utasforgalom kiszolgálásán túl építészeti, technikatörténeti és a táji szerepének megőrzése céljából térségi jelentőséggel bír.

A fenti kis ízelítő, amelyek történeti részei részben a Wikipédián is olvashatók, a vasútvonal fontosságát hangsúlyozzák, amelyek Eplényt is jelentősen érintik.

Emiatt is, továbbá a civil és egyéb szervezetek vasútvonalmentő eredményes erőfeszítését értékelve, javaslom a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséghez való csatlakozást. Az előterjesztéshez mellékelem a Szövetség alapszabályát.

A Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetség küldöttgyűlése 2013. május 23-án a 10/2013. számú határozatával a Szövetség Ügyvezető Testülete tagjainak 3 évi időtartamra megválasztotta a következő személyeket:

Dobronyi Tamás, Nagy Péter, Ottó Péter, Berki Zoltán, Bödecs Barnabás, Fiskál János, Brányi Mária, Trexler Máté, Feld István Márton

Kérem a Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, a határozati javaslat elfogadására.

Eplény, 2013. október 30.

Fiskál János

HATÁROZATI JAVASLAT

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2013.(.....) határozata

a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséghez való csatlakozásról

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „Döntés a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséghez való csatlakozásról” című napirend előterjesztését és a következő döntést hozta:

1. Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy 2014. január 1-től a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetséghez rendes tagként kíván csatlakozni, továbbá az alapszabályban foglaltakat elfogadja.
2. A képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetség Ügyvezető Testülete elnökét a határozatról értesítse.

Felelős: Fiskál János polgármester

Határidő: 1. pontban: 2014. január 1.
2. pontban: 2013. november 15.

Eplény, 2013. október 30.

Fiskál János s.k.
polgármester

Dr. Mohos Gábor s.k.
jegyző